
A szentkorona-eszme időszerűsége

A huszadik század végéhez közeledő napjainkban Magyarországon – s többé kevésbé a volt szovjet befolyási övezet minden országában – ellentmondásos szerephez jut az ötven esztendő kommunista politikai-szellemi terror által tudatában, közösséghez tartozásában megzavart, értéknélküli, mert hagyományos értékeit (mint amilyen a hazaszeretet, a családi és vallási közösség megbecsülése, az emberi méltóság, az adott szó és a gerinces magatartás tisztelete, a közösség évszázados hagyományainak elfogadása alapján, a közösségre veszélyes, káros jelenségek ösztönös felismerésére és elhárítására való készség) elveszített tömeg, a választásra jogosultak széles tábora. Szinte a legsúlyosabb a helyzet hazánkban, ahol a közösségi önbecsülés és összetartozás utolsó szálait is sikerült szétzilálni a kommunista időkben, a közösségi büntudat és alacsonyabbrendűség állandó sugalmazásával.

Ezek a tömegek, „mi”-tudat nélküli csoportok ún. primér szükségleteik, megélhetési, táplálkozási vélt érdekeik által vezettetve abszurd és érthetetlen választási eredményeket hoztak létre, hatalomra juttatva évtizedes megnyomorítottságuk okozóit, illetve azok jogutódait. Ezáltal visszafordíthatatlan a káros folyamatok felgyorsulása, a népesség erős fogyása, a nemzeti vagyon kiárusítása, a romló népesség elemi létfeltételeinek, iskolázásának, gyógyításának, munkáltatásának vesztes romlása tapasztalható.

Ez a tömeg a megtépzott ismeretei és erkölcsi ítélőképtelensége birtokában igyekszik a legjobb megélhetést, alattvalói létet ígérő pártra szavazni, ezzel a biztos csalódás helyzetét vetítve előre, hiszen a pártállami, „gulyáskom-munista” kormányzás lehetetlen, a „gulyásra” vágyók kommunizmust kapnak bizonyos kozmetikázott változatban, nem az elosztásban, hanem a stílusban, értékrendben és lelkeségben, mutatis mutandis.

Történik pedig mindez a népszuverenitás Rousseau óta jól ismert elvének jegyében, hogy tudni illik minden hatalom forrása a nép, melynek választása hitelesíti, legitimálja a megválasztottakat. Azt már mindenki tudja, hogy a népet senki nem teheti felelőssé elhibázott döntései miatt, büntetése a rossz döntések kényszerű elviselésére korlátozódik, míg a megválasztottak saját politikai-gazdasági nézeteik szerint, választóiktól teljesen függetlenül hozzák meg adott esetben tragikus döntéseiket. Nincsen ebben semmi rendkívüli, mert a nép – mióta népképviselői választások vannak – jól tudja, hogy a választócédula bedobása után az újabb választásig kevés szava lehet. A térség népei hasonlítanak egy hosszú börtönbüntetést letöltött szabadult rabhoz, akinek a szabad élet legelemibb teendői is nagy feladatot jelentenek, aki hozzászokott a központi ébresztéshez, a közös étkezéshez és munkához, a közös sétához és a közös nyugovóra téréshez a központi villanyoltás után. Vajon mennyi időre van szüksége egy ilyen embernek a mindennapi szabad életbe való visszatéréshez? Az bizonyos, hogy hiába dörömbölne a börtönkapun visszafogadásért, a börtön (ad analogiam a kommunista pártállam) képtelen folytatni a rabtartást.

Kérdés, hogy ebben a helyzetben valóban csak a legteljesebb kiszámíthatatlanságot, bizonytalanságot és tönkremenetelt jelentő „szabad” élet lehetősége és kényszere van-e a szabadult rab nemzet előtt?

Magyarország kivételesen szerencsés helyzetben van e szerencsétlenségben is azért, mert van egy páratlanul értékes államelmélete, a közjogi-politikai berendezkedésben eligazító, soha hatályon kívül nem helyezett, napjainkban néha-néha felemlgetett Szent Korona-tan.

Had idézzük a kérdés egyik szakértőjét, dr. Kmety Károlyt, aki így jellemzi a Tant:

„a) A szent korona-féle közjogi rendszer kiindulási tétele az, hogy a szent korona személyiség, a legfőbb, tehát az igazi souverain nemzetszemély, a nemzeti hatalom alanya, vagyis a nemzet önmagát személyesíti meg Szent István koronájában. A szent korona tehát államfogalommal lesz, mely így elválik a szent koronától, mint *külső jelképtől* s létében is függetlenné lesz attól.

b) A szent korona a magyar nemzet személyesítője, az egész nép a maga nemzeti létében, egybefoglalása a magyar állam összes alkatelemeinek. A szent koronáé, ahhoz tartozik, abba kapcsolódik minden, ami állami tényező, így:

I. *A szent koronáé az államterület.* A magyar államhoz tartozó országok a „szent korona országai”, a szent korona hatalma alá tartoznak. Ma is szokásos, sőt törvényekben is használatos kifejezések ezek: „a magyar szent korona országai”, „Szent István koronájához tartozó országok.”

II. A magyar állam jogi népessége vagyis a magyar állampolgárok *a szent korona népét* képezik. A szent korona tagja volt 1848 előtt minden közsabad, vagyis minden nemes (Membra Sacrae regni coronae), mint akik *közvetlenül* részesedtek az állam életében, a korona hatalma gyakorlásában, míg a nem nemes lakosok a nemesek útján közvetve voltak a szent korona hatalma alatt. Az 1848 évi nagy alkotmányreform következtében, amióta az összes magyar honpolgárok képezik az egységes és megoszthatatlan magyar nemzetet, a szent korona tagságának alapját maga az állampolgári kötelék képezi, az államhatalomnak, a korona hatalmának minden honpolgár egyaránt és közvetlenül alá van rendelve. A nem nemesek a nemesség közszabadsági színvonalára emeltettek.

III. A szent korona az *igazi souverain*, sem a király, sem az országgyűlés külön önmagukban nem bírják a souverainitás teljességét (csak annak némely vonásait), a valóságos állami felségiség vagy főhatalom, főuralom, a szent korona összes tagjait, vagyis *a szent korona egész testét illeti meg.*

Király és országgyűlés együttesen a *szent korona*

egész testét képezik. (Totum corpus Sacrae regni Coronae, totum Corpus Regni). A királynak, ki részese a souverinitasnak, nem lehet több hatalma, mint a mennyi reá a szent koronából átszállott.

IV. *Minden közhatalom* a szent koronából ered: az ún. felségjogok a szent korona jogai, sem a királynak, sem a nemeseknek felsőségi jogai (földesuraság) nem patrimonális természetűek, mert valóságos birtokosuk a korona, a kitől azt minden nemzettag származtatta (Jura Sacrae Coronae).

V. A szent korona nemcsak a terület feletti imperium birtokosa, hanem 1848-ig a hazai föld minden talpalatnyi területének főtulajdonosa is volt és az adományrendszer szerint a földbirtok szétosztásának hatalmával bírt. A szent korona hajtotta végre az ősi elvet, mely a honfoglalástól datálódik, hogy amit közös erővel szereztek, abban mindnyájan részesedjenek. Az ún. királyi jog – jus regium – az ország szent koronájának azon joghatóságát képezte, melynél fogva az összes földbirtok feletti *nemzet-hatalmat érvényesíté.* A királyi adományozás és a koronára

visszaháramlás rendszere az ősiséggel együtt, nem más, mint azon fő közjogi tétel következtetése, hogy a szent korona a hazai földbirtok ura. Minden szabad vagy gyökeres birtok a szent koronától *közvetlenül* veszi eredetét.

„Sacra corona radix omnium possessionum.”

1848 óta a szent korona főtulajdon jogára vonatkozó jogtétel, a földtulajdon közjogias alapja erőtlenné az adományrendszer és ősiség eltörlésével.

„VI. A szent korona a nemzet díszének és méltóságának hordozója; a királyhoz és hazához való hűséget egyképp jelenti a szent korona iránti hűség. A szent korona sérelme a király és nemzet sérelmét képezi, a homály, mely a szent koronára esik, árnyat vet az egész nemzetre.”

(Dr. Kmety Károly: A magyar közjog tankönyve. 6. kiadás, 1926)

Íme egy államelmélet, állameszme, amely az állami főhatalom megosztásáról szól nemzet és államfő között, amely minden hatalom forrásává a hatalmat átruházó magyar nemzetet teszi meg, eredetileg megfelelő biztosítékot, ellenállási jogot adva a hatalmat átruházó nemességnek. A történelmi folyamatot évszázadok elteltével összegezõ Werbõczy István által 1514-ben összeállított Tripartitum (Hármaskönyv) I. rész 3. cím 6–7. §-a szerint:

„6. §. Miután pedig a magyarok a szent lélek kegyelmének ihletéből, szent királyunk közremunkálása által az igazságnak felismeréséhez és a katolikus hitnek vallásához jutottak és ők önként királyukká választották és meg is koronázták: a nemesítésnek s következésképpen a nemeseket ékesítő és a nem nemesektől megkülönböztető birtok adományozásának jogát s teljes hatalmát az uralkodással és országlással együtt a község a maga akaratából, az ország Szent Koronájának joghatósága alá helyezte és következésképpen fejedelmünkre és királyunkra ruházta; ettől fogva Ő tőle ered minden nemesítés és a két dolog mintegy a viszonyos átruházásnál és a kölcsönösségnél fogva annyira szorosan függ egymástól mindenhá, hogy egyiket a másiktól külön választani és elszakítani nem lehet s egyik a másik nélkül nem történhetik.

7. §. Mert a fejedelmet is csak nemesek választják, és a nemeseket is csak a fejedelem teszi azokká, s ékesíti nemesi méltósággal.”

(Werbőczy István Hármaskönyve. Magyar Törvénytár 1000–1895. Szerk.: Dr. Márkus Dezső, 59. old.)

Ha mindezekhez hozzátesszük, hogy már Rousseau is lényegtelennek tartotta a királyság és a köztársaság közti megkülönböztetést, ha egy társadalom megfelelt a népfelség követelményeinek, s a királyságot is köztársaságként fogta fel, ahogyan később az 1920-as esztendőök parlamenti vitáiban ugyanúgy felvetődött az, hogy a Szent Korona-eszme nem kötődik államformához, amint legutóbb Sándor András ugyancsak mélyenszántóan fejtett ki másokkal egyetértésben, s ha tudjuk, hogy a Corpus Jurisban 1848 óta a „nemes” helyére az ország minden polgára lépett, s a Szent Korona-tanát ezek figyelembevételével értelmezzük és elemezzük, akkor sokoldalú alkalmazási és értelmezési lehetőségekkel találkozunk napjainkban, mind a nemzettudat alakításának, mind az alkotmányosság történeti értelmezésének körében. Nem lehet kérdéses, hogy a Szent Korona Tanának leginkább megfelelő államforma a királyság, de az sem vitatható komolyan, hogy a Szent Korona-eszme működésének, érvényesülésének nem nélkülözhetetlen feltétele a királyság.

A történetietlenség igazságtalan vádját vállalva megállapítható, hogy a magyar Szent Korona-eszme megjeleníti a XVIII. századi népfelség elvének egyenrangú, szerves fejlődését kifejező, számos tekintetben tökéletesebb, bár kétségtelenül egy társadalomhoz és Magyarországhoz kötött középkori megfelelőjét.

Milyen előnyöket mutat a Szent Korona-eszme a népfelség elvéhez képest a nemzeti szuverenitásnak, mint a hatalom forrásának a koronaeszme középpontjába állításával, mintegy felváltva a népszuverenitást. Mielőtt erre válaszolnék, világosan kell látnunk, hogy az 1920-as évek jogfolytonossági csatározásaiban és az államfő kérdéséről szóló vitákban megjelent ez a következtetés az 1918–1919-es forradalmak nyomán, teljes joggal, hogy a néppel mindent és mindennek az ellenkezőjét, a magyar történelmi alkotmány elutasítását is meg lehet szavaztatni. Igenám, de a Szent Korona-eszme nem törvény vagy egyszerű jogtétel, amit parlamenti döntéssel hatálytalanítani lehetne, amint nem lehet parlamenti döntés tárgya a sokszázéves történelmi jogfejlődés sem. Ebben az értelemben és összefüggésben helyesen írta Molnár Kálmán, a kor jeles közjogásza 1930-ban:

„Tisztában kell lennünk azzal, hogy a népfelség elvének s a népszuverenitás tanának nincs gyökere a magyar alkotmányjogban. Hogy a magyar állam szuverenitásának hordozója nem a nép, nem a tömeg, hanem az állami létre szervezett nép, vagyis a nép a maga közhatalmi szervezetében. Egyszóval: a nemzet.

A szuverenitás nem a népé, hanem a nemzeté. Azé a nemzeté, amelyet a szent korona jelképez és képvisel: amely szent koronában az államélet két főtényezőjének: a királynak és az államatagoknak közjogai olvadnak össze felbonthatatlan egységgé. Át kell éreznünk azt, hogy a szuverén jogkört a két főtényező közül egyik se ragadhatja magához ősi alkotmányos jogrendünk szellemének megtagadása nélkül. És ha évszázadoknak szenvedésekben gazdag felemelő küzdelmei meg tudták akadályozni azt, hogy a szent koronában megtestesült nemzetszuverenitás ne alakuljon át a szent korona tagjainak jogát kijátszó fejedelmi szuverenitássá, akkor meg kell találnunk a módját annak is, hogy *a szent korona szuverenitását ne engedjük a szent korona fejének törvényes jogát kijátszó népszuverenitássá átvedleni.*

A múlttal való kapcsolatot csak úgy állíthatjuk vissza, a jogfolytonosság elszakított fonalát csak úgy kapcsolhatjuk össze, ha távol tartjuk magunktól a magyar államfelfogástól merőben idegen népszuverenitásnak forradalmi eszmekörben született és forradalmi mentalitásból táplálkozó elméletét, s újra felemelkedünk a szent korona tanának, vagyis a nemzetszuverenitásnak arra *a magyar horizontjára*, amelyről őseink ezer éven át az állami szervezet alapvető kérdéseit áttekintették és megítélték, s amelynek alapján hazánk ezeréves fennállását annyi balszerencse között s oly sok viszály dacára biztosították.”

(Molnár Kálmán: A jogfolytonosság helyreállításának jogelvi szükségessége és lehetősége. 1930. Pécs. 41–42. old)

Téved az, aki e sorokban kizárólag a meg sem szűnt királyság helyreállításának, a király jogaiba való visszahelyezésének gondolatát ismerné csak fel, és nem látná a régi magyar hatalommegosztási felfogást, mint az alkotmányosság ismervét.

Sarkalatos súlyú szavak ezek, mert azt fejezik ki, hogy a hatalom-összevonásnak, még kevésbé önkényuralomnak még a magyar nemzetre hivatkozással sem lehet helye, mert a hatalom megosztott állapotban kell legyen az államfő és a nemzet között. Íme az önkényuralom elutasítása a magyar történeti alkotmányban!

Találón jegyzi meg a két világháború közötti közjogász, Egyed István a magyar történeti alkotmányosságról:

„A magyar alkotmány nem egyes emberek, nem egy nemzedék alkotása. A magyar alkotmány sohasem volt és ma sincs egységes szerkezetbe, külön törvénybe foglalva, tételei úgy alakultak ki évszázados fejlődés folyamán. A magyar alkotmány felépítésén egymást követő nemzedékek hosszú sora dolgozott, tételeiben mindig az egyetemes nemzeti meggyőződés érvényesült. Röviden kifejezve: a mi alkotmányunk épp úgy, mint még az angol alkotmány: történeti és nem írott (kartális) alkotmány.

A történeti alkotmányoknak kétségtelenül hátrányuk, hogy tételeik nem lévén egységes szerkezetbe foglalva, nehezebben ismerhetők fel. A történeti alkotmányok tételei nagyrészt nem is törvényhozási úton, hanem formátlanul jöttek létre, csak szokásjogi alapon alakultak ki és nemzedékről nemzedékre szállva szent hagyományként maradtak tiszteletben. De a törvénybe foglalt tételek is különböző időben keletkeztek és el vannak szórva ezeréves törvénytárunk különböző lapjain. E, részben törvénybe sem foglalt, részben különböző törvényekben szétszórta jelentkező tételek teszik a magyar alkotmányt. *Rendszerbe foglalása nem csekély tudományos feladat, tanulmányozása és megismerése a magyar nemzet politikai történetében való elmélyedést kíván.* (Saját kiemelés Z. Zs)

Ezzel a hátránnyal szemben minden történelmi alkotmány azzal a felmérhetetlen nagy előnnyel rendelkezik, hogy valóban a nemzet közmeggyőződését tükrözi. Mi az alkotmányunkat nem kaptuk, nem másoltuk, azt egyáltalában nem készítették; úgy nőtt az ki a nemzeti lélekből természetes fejlemény gyanánt, mint a nemzeti kultúra legnagyobb szabású alkotása. Az ilyen történeti alkotmányra illik igazán, hogy az a nemzet saját életformája; mindenben megfelel a nemzet egyéniségének, lelki világának. Az ilyen alkotmány nagy hagyományok hordozója és egyúttal a jövő fejlődés útja.

Utóbbi időkben bizonyos körökben lehetett hallani azt az érvelést, hogy az alkotmány tisztelete nem lehet végcél, hogy az alkotmány csak formáság, amelyet – ha a nemzet érdeke úgy kívánja – félre szabad és kell tolni és más alkotmánnyal, más rendszerrel pótolni. Ez a tetszetősnek látszó érvelés talán megállhatja a helyét oly államokban, amelyekben az alkotmány csak kölcsönzött keret, tudományos elgondolás eredménye, tehát mesterséges alkotás, amelyekben tehát az alkotmány nincs hozzánőve a nemzeti lélekhez. A magyar alkotmány azonban nem olyan ruha, amelyet könnyen lehetne váltani; ez az alkotmány nemzeti egyéniségünknek megtestesülése. Ha helyesen mondja a költő, hogy „szívet cseréljen az, aki hazát cserél”, – nemzetünknek nemcsak szívet, de jellemet is kellene cserélnie ahhoz, hogy egy újonnan készített alkotmány keretei közé illeszkedjék. Mert ehhez a nemzethez ez az alkotmány, ez az életforma tartozik hozzá, épp úgy, mint a magyar nyelv, s a magyar nemzeti kultúra sok más megnyilatkozása.

Ki tudná megmondani, hogy Franciaországban az ancien regime, a gyorsan változó forradalmi alkotmányok, Napoleon állama, az egymást váltogató királysági és köztársasági alkotmányok közül melyik volt az igazi francia alkotmány? Ki tudná megmondani, hogy a német nemzethez a császári, a weimari vagy a mai tekintélyi állam alkotmánya illik-e inkább? Az azonban kétségtelen, hogy a magyar alkotmány épp úgy egy nemzet sajátja, mint az angol vagy az amerikai alkotmány. A mai alkotmányunk nemcsak a magyar állam alkotmánya, de jellegében is teljesen *magyar alkotmány*...

A világáramlatok hatása alól a magyar alkotmány sem zárkózhatott el; de idegen eszmékért az ősi intézményeket soha fel nem áldozta. A szükségesnek talált reformokat beépítette alkotmányába és ezzel az alkotmányt tovább fejlesztette. Így lett az 1848. évi nagy reform is csak állomás a magyar alkotmánytörténelem útján, de nem új alkotmány. A mai átmeneti helyzetet szabályozó közjogi törvény: az 1920:I törvénycikk is az ősi alkotmány alapján áll. Amikor az évekig tartó világháború nagy megpróbáltatásai után Európa-szerte valósággal dühöngött az alkotmányozás láza, s gomba módra keletkeztek új alkotmányok nemcsak a legyőzött, de a semleges, sőt győztes államokban is, a kicsiny, megtépett Magyarország – szinte leküzdhetetlennek látszó nehézségek között is – az ősi alkotmányossághoz való visszatérésben jelölte meg a közjogi kibontakozás útját...

A történeti alkotmány reformtörvényét az idők folyamán a nemzeti közmeggyőződés illeszti be az alkotmány többi rendelkezései közé és azokkal egységes szelleművé teszi; a hozzáépítés rövidesen szerves alkatrész lesz, mint ahogy egységes képet kap a dóm, amelyen egy szellemtől áthatottan nemzedékek dolgoztak.

A történeti alkotmány nemzetét ugyanis hagyományos szellem hatja át. Ez a hagyományos szellem ragaszkodást diktál az ősi intézményekhez és a reformok bekapcsolását a történeti fejlődésbe. A történeti alkotmányt csak tovább lehet építeni, de sohasem szabad lerombolni. Lerombolni annyi lenne, mint megtagadni dicső múltunkat és gyökértelen új életet kezdeni; vajon ezt az üres fényűzést megengedhetnénk-e magunknak?

A történelmi alkotmány nemzetét és így a magyar nemzetet is *alkotmányhűség* tünteti ki. Hű a magyar nemzet az alkotmányhoz, mert abban önmagát látja teljesezésbe menve. Ragaszkodik, de nem az alkotmány betűihez, hanem annak a szelleméhez, s századokon át felhalmozódott erkölcsi értékekhez. Mert a magyar nemzetet mindig különleges jogi érzék jellemezte: katonai és politikus-nemzet volt. Míg karddal védte függetlenségét, a jog fegyverével védte szabad alkotmányát, s mély politikai bölcsességgel dolgozott annak belső kiépítésén és továbbfejlesztésén. Halmozta az alkotmány biztosítékait, hogy az évszázados küzdelemmel kivívott és fenntartott alkotmányosság ne eshessék könnyű áldozatul abszolutisztikus

törekvéseknek. S ezeket a biztosítékokat most magunk dobjuk lomtárba, önként legyünk hűtlenek az ősi intézményekhez?...

Az alkotmányhoz való hűség biztosítja az alkotmány folytonosságát, azaz a *jogfolytonosságot*. Ez azt jelenti, hogy az alkotmány módosítására csak törvényes, azaz alkotmányos eszközökkel szabad törekedni. Tehát mindenkinek a jelenlegi alkotmány alapján kell állani mindaddig, amíg annak módosítása törvényes úton meg nem történt. Forradalmi eszközök igénybevétele épp úgy veszélyes, mint puccs-szerű kísérlet. Ilyenek csak akadályozhatják az alkotmány érvényesülését, de meg nem szüntethetik érvényét. A jogfolytonosságot előbb helyre kell állítani és a jogfejlődést ott kell folytatni, ahol az annak idején megszakadt. Így 1867-ben sikerült az uralkodó hosszas ellenállásával szemben kivívni az 1848-es alapra való helyezkedést.

A jogfolytonosság azonban nemcsak alaki, hanem anyagi fogalom is. Nem elég az, hogy a reformok a forradalmi út mellőzésével, azaz a törvényes keretek közt jöjjenek létre, hanem a reformoknak a meglévő intézményekben kell gyökerezniük, az alkotmányfejlődés irányával számolniuk, alkotmányos berendezésünk összhangját fenntartaniuk. A magyar nemzetben rendkívül nagy ragaszkodás van ősi intézményeihez: a királysághoz, az országgyűlési rendszerhez, a megyei önkormányzathoz. Sokszor térünk vissza már elhagyott gondolathoz: így a vármegyék megszűnt követküldési jogát a főrendiház újjászervezésénél értékesítettük, a felsőház ősi egyenrangúságát legújabbán állítottuk vissza, a nádori intézmény felújításának kérdése pedig a politikai és tudományos irodalomban állandóan visszatér. Az államfői hatalom gyakorlásának jelenlegi szabályozásánál is Hunyadi János kormányzósága szolgált mintául.

Vajon nem lehetünk-e boldogok, hogy alkotmánytörténelmünk a legnehezebb helyzetekben is biztos útmutatást tud adni. Ez a történelmi szellem a legbiztosabb vezér, a múlt megtagadása pedig a legbiztosabb jele a hanyatlásnak.”

(Egyed István: Az ezeréves magyar alkotmány. 1939. Budapest. 246-250. old)

A mi történeti alkotmányunk és alkotmányozásunk a magyar törvénytár részletes tanulmányozását és elemzését, a joganyag rendszerezését, hatályos és hatályon kívül helyezett szövegeinek pontos megállapítását és a történelmi joganyagot felhasználó sarkalatos törvények megalkotását, de semmiképpen nem az állandó változtatásoknak kitett alkotmánylevél elfogadását jelenti. A magyar alkotmányosság helyes felfogása szerint jelszavunk az legyen: Vissza a történelmi magyar alkotmányossághoz és alkotmányhoz egy népszavazással megerősített alkotmányreform-törvény és sarkalatos törvények útján.

A Szent Korona-tagság értelmében vett magyar nemzet mindezek fényében szerves összhangban kell hogy alakítsa jogintézményeit egyfelől a történeti magyar alkotmányossággal, másfelől a kor és életviszonyai által megkövetelt feltételekkel. Ez a közjogi magatartás mértéktartó, de bátor közjogi munkálkodást kíván az alapvető közjogi értékek, mint a hatalommegosztás, hatalom átruházás, jogfolytonosság, a nemzeti érdek elsőbbsége – amit régebben a „nemzeti függetlenség” fejezett ki – tisztelete alapján.

Melyek tehát a történelmi alkotmány szerint értelmezett magyar nemzeti szuverenitás előnyei a népszuverenitáshoz képest?

Előnye, hogy nem rombolja le a hagyományos értékeket, társadalom- és államszervezési tapasztalatokat, a történelmi államalkotó és szervező tényezőket, osztályok ismereteit, közjogi vívmányait összhangba hozza a XIX–XX. századi politikai-közjogi vívmányokkal, a polgári tulajdonnal és a szabadságjogokkal. Előnye, hogy az általa hordozott közösségi szabadságeszményt, amely más társadalmi osztályok irányában kiváltságok (mint nemesi előjogok) formájában jelenhet meg, megfelelő történelmi helyzetben képes általánossá tenni az egész társadalomra való jogkiterjesztés formájában. Előnye, hogy lehetővé teszi a népszuverenitás bizonyos történelmi helyzetekben – mint a XIX. századi polgári átalakulás – veszélyes, mert értékromboló elméletének és gyakorlatának meghaladását. Ennek igénye, a tömeg legitimáló hatásának és minden jó tőle való származtatásának kételyekkel való szemlélete korunkban megjelenik olyan világhírű történetfilozófusnál, mint az angol Toynbee, vagy olyan közismert és tisztelt írónál, mint az orosz Szolzsenyicin. Hasonló eredményre vezetnek már a század elején a politikatudomány klasszikusának tekintett Max Weber fejtegetései egy szűk politikai vezetőréteg uralkodásáról, a „kis szám” törvényéről.

Gondoljunk a XVIII–XIX. század francia alkotmányainak sorára és Franciaország vérzivataros forradalmaira, vagy akár a XX. század utolsó évtizedének „rendszerelváltó”, de inkább csak változtató országgyűlési választásaira hazánkban. Ezekből láthatjuk, hogy mire képes a tudatlan, primitív testi szükségletei, vélt jóléti érdekei szerint cselekvő, értéknélküliségben szenvedő, vallástalan, istentelen értelmiség és politikus (politika) ellenes tömeg. E tömeget kell állammá szervezett magyar nemzetté emelni a Szent Korona-eszme jegyében, mintegy példát adva a népszuverenitás régi, nemes, számos hibától mentes változatára, amely éppen eredetiségére és történetileg szerves mivoltára tekintettel joggal és okkal különböztetendő meg a francia forradalom tanításától, a forradalmi rombolás eszményétől a konzervatív demokrácia eszméjeként.

Ez csak úgy lehetséges, hogy határozott nemzeti értékrendszerrel és programmal bíró politikai pártok szövetsége nyeri meg a választásokat 1998-ban.

Ennek a pártérdekeket a nemzeti összefogás érdekeivel egyeztető eljárási mód felel meg. Eszerint a nemzeti elvű pártoknak félre kell tenniük minden személyi és programbeli ellentétüket, és közös választási fellépésre kell vállalkozniuk. Hogyan lehetséges ez akkor, amikor egy választási szövetség egészét porba ránthatja a szövetség bármelyik tagja, aki nem éri el a leadott szavazatok 5 %-át?

Éppen a Szent Korona-eszme feltétlen érvényesülést igénylő parancsára közös választási pártban kell nyílt színre lépniük a nemzeti pártoknak a „szociálliberális”-nak nevezett önkényuralmi, nemzetidegen erők eltávolításának és egy gyökeres gazdasági és szociálpolitikai fordultnak az ígéretével. A választási párt képviselői listáit és egyéni képviselői helyeit egy közös megállapodás alapján tartott közvéleménykutatás számszerű arányait figyelembe véve kell kialakítani. Mivel egy ilyen párt két-háromszoros szavazatmennyiségre számíthat, mintha külön-külön kapott szavazatait összeadná, a korábbi megméretés semmilyen mandátumvesztéssel nem járhat.

Ez a módja annak, hogy a Szent Korona-eszmét mozgásba, működésbe hozhassa egy nemzeti tömörülés. Az így megszólított korona-eszme mozgósítani fogja a Szent Korona tagjait, egészséges kölcsönhatást hozva létre Szent Korona-tan és nemzet, történelmi alkotmány és országépítő munkálkodások között. Csak így lehetséges hosszútávú céljaink intézményes megalapozása a népesség és gazdaság növekedésnek indításától a minden magyarnak első vagy második kamarai országgyűlési képviselőt és választójogot nyújtó történelmi alkotmányreformig.

Ez a Szent Korona Eszméjének huszadik századvégi üzenete, értelme, jelentése és hivatása.

Zétényi Zsolt